

bedlivosti řádného obchodníka, neboť nelze pochybovati o tom, že tato bedlivost vyžaduje, by ze dvou stejně možných způsobů úschovy byl zvolen způsob méně nákladný. Důsledně ustanovuje odstavec III. prováděcích ustanovení k Šu 74 žel. dopr. ř., že, nevyhoví-li odesílatel výzvě k příkazu do čtyř dnů, jest povinen platiti stojné, když jest zboží pod prostorovou celní uzávěrou, nebo v takovém případě není složení s vozu možné, jinak však jest povinen platiti pouze skladištné bez ohledu na to, zda bylo zboží s vozu složeno či nebylo. Že ve sporném případě zboží nebylo pod prostorovou celní uzávěrou, bylo zjištěno zprávou hlavního celního úřadu ve Znojmě, jejíž správnost žalující strana nepopřela. Bezpodstatná jest také další námitka žalující strany, že dle poslední věty Šu 65 (1) žel. dopr. ř. má dráha nárok pouze na skladištné nebo stojné. že by tedy musila zboží s vozu skládat a opět nakládat zadarmo. Povinnost k náhradě poplatku za přeložení jest zahrnuta ve všeobecném ručení, uloženém v témž předpisu odesílateli za všechny následky nedostatečnosti celních papírů, mimo to jest vybrání tohoto poplatku odůvodněno i Šem 68 žel. dopr. ř. Byla-li dráha povinna zboží složit s vozu a uložit do skladiště, nemá nároku na zdržné (stojné), nýbrž pouze na skladištné. Dovolání, napadající rozsudek odvolacího soudu jenom pro nesprávné posouzení této právní otázky, jest bezdůvodné a musilo býti zamítnuto.

Čís. 4346.

Zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. není na závalu tomu, by nebyl platně uzavřen smír o vzešlém již nároku na mzdu za práci přes čas.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1924, Rv II 553/24.)

Žaloba o zaplacení mzdy za práci přes čas byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Nižší stolice i strany opomenuly vzíti v potaz zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. o osmihodinné pracovní době. Dle tohoto zákona jsou všechny práce přes čas 8 hodin denně pracemi přes čas, i když se konají na zvláštní příkaz a dokonce doma v bytě zaměstnanců (§ 2, § 1, § 6, § 7 čís. 4 a j.), jak to žalobce o svých pracích líčí, i když nebyla za ně zvláštní mzda vyjednána. Avšak nižší stolice zjistily, že uzavřen byl dne 6. října 1922 smír, jímž byly vyrovnány všechny žalobcovy nároky za práci přes čas za celou jeho služební dobu, skončivší koncem srpna 1922. Dle citovaného zákona sice zapovězena jest práce přes čas (§ 1 (1) »nesmí«, § 2 »je zakázáno«), vyjma s úředním svolením (§ 6), úmluva opačná tedy by se přičila zákonnému zákazu a byla by proto dle Šu 879 obč. zák. nicotná, avšak tím ještě není řečeno, že nelze uzavřítí smír o vzešlém již nároku na mzdu za práci přes

čas. Právem nutícím (jus cogens) jest pouze záповěď delší práce než zákonné osmihodinné a záповěď úmluvy tomu odporující. Tím jest zaměstnanec dostatečně chráněn, neboť přísluší mu vždy, ať již byla vícepráce úředně povolena nebo ne, za skutečně vykonanou práci přes čas mzda (§ 6 čís. 3 a § 7 čís. 4), takže ji nikdy nekoná na účet pravidelné pracovní doby. Vzešel-li mu však z toho důvodu zákonný nárok na vícemzdu, podléhá tento nárok jako každý jiný soukromoprávní nárok již volné dispozici stran a proto jest uzavřený smír přípustným. Ten však zničil každý nárok na více, než co mu v něm přiznáno bylo (§ 1380 obč. zák.).

Čís. 4347.

Zákon o ochraně nájemníků ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n.

Smlouvy nájemní, ujednané pod rozvazovací výminkou, jest s hlediska zákona o ochraně nájemníků pokládati za uzavřeny na určitou dobu; podléhají zákonu o ochraně nájemců.

(Rozh. ze dne 6. listopadu 1924, RvI 1042/24.)

Žalující banka zažádala na soudě o svolení k výpovědi nájemníků, mezi nimiž byla i Emilie E-ová. Dříve, nežli bylo soudem dáno právoplatně svolení k výpovědi, svolila žalující banka k tomu, by Emilie E-ová postoupila byt Josefu Č-ovi pod podmínkou, že, bude-li soudem dáno svolení k výpovědi, bude i Josef Č. povinen byt vykliditi. Josef Č. na podmínku přistoupil, dne 8. listopadu 1923 bylo pak soudem právoplatně svoleno k výpovědi ku dni 1. května 1924. V prosinci 1923 žalovala banka Josefa Č-a o vyklizení bytu ku dni 1. května 1924. První soud prvního stádu rozsudkem ze dne 26. února 1924 žalobu zamítl. Odvolací soud zamítl žalobu pouze pro tentokráte. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Názor odvolacího soudu, že žalobní žádost jest jako předčasnou zamítnouti jen pro tentokráte, poněvadž lhůta vyklizovací nedospěla ani v den rozsudku, by byl správným, kdyby nešlo o smluvní poměr, podrobený zákonu o ochraně nájemníků. Než o takový poměr tu jde. Přiznává totiž žalující strana výslovně v odvolacím spise, že spornou místnost pronajala žalovanému pod rozvazovací výminkou, že výpověď, daná Emilii E-ové, bude-li soudem schválena, má platiti i pro žalovaného. Smlouvy nájemní, ujednané pod rozvazovací výminkou, je s hlediska zákona o ochraně nájemníků pokládati, jak Nejvyšší soud vyřknul a blíže odůvodnil již ve svém rozhodnutí čís. sb. n. s. 1331 za uzavřeny na určitou dobu a podléhající zákonu o ochraně nájemníků. Rozlišují se totiž od jiných smluv, ujednaných na určitou dobu jen v tom, že jejich čas není určen jmenovitou dobou (určitý počet měsíců nebo roků, určitý kalendářní den), nýbrž nějakou budoucí událostí, o které se neví, kdy nastane, pokud se týče, zdali nastane vůbec. Najal-li kdo byt na dobu,